

STUDIEORDNING
FOR
AKADEMIUDDANNELSEN I
MILJØTEKNOLOGI

Studieordningen er gældende fra 1. oktober 2024

Indhold

1. Indledning.....	5
2. Uddannelsens formål	5
3. Uddannelsens varighed	5
4. Uddannelsens titel.....	5
5. Adgangskrav	6
5.1 Indledende kurser.....	6
6. Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold	7
6.1 Uddannelsens mål for læringsudbytte	7
6.4 Uddannelsens struktur og indhold	8
7. Afgangprojektet	9
8. Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse	10
8.1 Undervisnings- og arbejdsformer	10
8.2 Evaluering	11
9. Prøver og bedømmelser	11
10. Merit.....	13
11. Censorkorps.....	14
12. Klager og dispensation	14
13. Overgangsordninger	15
14. Retsgrundlag.....	15
Bilag 1: Obligatoriske moduler	16
Modul Ob1: Virksomhedens miljøpåvirkninger: Miljø- og naturforståelse, spildevand, affald og afkast	16
Modul Ob2: Miljøledelse, -regulering og -tilsyn af virksomheder.	17
Bilag 2: Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område	19
Modul Vf1: Spildevandsbehandling.....	19
Modul Vf2: Miljøprøvning: Prøvetagning, måling og laboratorieanalyse.....	20
Modul Vf3: Affald som ressource – genbrug, håndtering og genanvendelse.....	20
Modul Vf4: Kemikalielovgivning og -styring	21
Modul Vf5: Drikkevand	22
Modul Vf6: Jordforurening	23
Modul Vf7: Miljøplanlægning og miljøinnovation	24
Modul Vf8: Miljøforbedring og mærkning af produkter	25
Modul Vf9: Cirkulær økonomi og virksomhedsansvar.....	26
Modul Vf10: Luftforurening og støj	27

Bilag A: Prøveformer 29

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Obligatoriske moduler

Oversigt over og gennemgang af de obligatoriske modulers omfang, forudsætninger, prøveform, censur, indhold og læringsmål.

Bilag 2: Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område

Oversigt over og gennemgang af de valgfrie modulers omfang, forudsætninger, prøveform, censur, indhold og læringsmål.

Bilag A: Prøveformer

Oversigt over og gennemgang af alle prøveformer, som forefindes på det tekniske område inden for akademiuddannelser.

1. Indledning

Akademiuddannelsen i miljøteknologi er en erhvervsrettet videregående uddannelse og hører under fagområdet for service, produktion, it, bygge og anlæg mv.

Uddannelsen udbydes af følgende institutioner:

- Erhvervsakademi Aarhus www.eaaa.dk
- Cphbusiness www.cphbusiness.dk

Uddannelsen er kompetencegivende til at læse videre på bachelor- og diplomniveau.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Studieordningen har virkning fra 1. Oktober 2024

Uddannelsen udbydes i overensstemmelse med det retsgrundlag, som præsenteres under punkt 14. Retsgrundlag.

2. Uddannelsens formål

Formålet med akademiuddannelse i miljøteknologi er at kvalificere den uddannede til at arbejde selvstændigt på et fagligt og metodisk grundlag på det miljøteknologiske område. Den uddannede skal kunne varetage arbejde med at analysere, planlægge og vurdere miljøteknologiske problemstillinger i forbindelse med drift, kontrol og udvikling i såvel private som offentlige virksomheder.

Den færdiguddannede kan varetage funktioner på specialist- eller mellemliderniveau såsom tekniker, specialist, teamleder eller projektleder.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelsen om akademiuddannelser.

3. Uddannelsens varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point. Uddannelsen tilrettelægges som hel- eller deltidsundervisning inden for en tidsramme på 3 år, og skal være afsluttet senest 6 år efter, at den er påbegyndt. Institutionen kan i særlige tilfælde dispensere herfra.

Hvad er ECTS-point? ECTS-point (European Credit Transfer System) er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases, samt prøver og andre bedømmelser.

4. Uddannelsens titel

Uddannelsen giver den uddannede ret til at anvende den danske betegnelse: *AU i miljøteknologi*, som på engelsk betegnes: *Academy Profession (AP) Degree in Environmental Technology*.

5. Adgangskrav

Optagelse på uddannelsen eller enkelte moduler kræver, at ansøger har gennemført en af følgende:

- relevant erhvervsuddannelse
- relevant grunduddannelse for voksne (GVU)
- gymnasial uddannelse
- relevant uddannelse på mindst samme niveau som punkterne ovenfor.

Derudover skal ansøger have mindst 2 års relevant erhvervserfaring opnået efter gennemført adgangsgivende uddannelse. Relevant erhvervserfaring opnået sideløbende med en relevant erhvervsuddannelse, medregnes ved optagelse på akademiuddannelsen.

Institutionen kan optage ansøgere, der ikke har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse, men som ud fra en individuel realkompetencevurdering skønnes at have de faglige forudsætninger, der kan sidestilles med adgangskravene. Ansøgeren skal kontakte en af de institutioner, der er angivet under punkt 1. Indledning, for at få en realkompetencevurdering.

5.1 Indledende kurser

Institutionen kan tilbyde indledende kurser, der retter sig mod alle obligatoriske og valgfrie moduler på uddannelsen. De indledende kurser sigter mod at forbedre den studerendes grundlag for at gennemføre uddannelsen og er derfor ikke en del af uddannelsen, men et tilbud, der er åbent for alle. Indledende kurser kan være en forudsætning for dispensation til ansøgere, der ikke opfylder adgangskravene til uddannelsen.

Der er ingen prøver i forbindelse med de indledende kurser.

Indledende kursus i kemi

Omfang: 1/12 årsværk.

Formål: Formålet er at bibringe den studerende kvalifikationer i kemi, således at den studerende har det nødvendige grundlag til at påbegynde akademiuddannelse i miljøteknologi.

Indhold:

- det periodiske system
- kemiske reaktioner
- redoxprocesser
- kemisk regning.

Indledende kursus i matematik

Omfang: 1/12 årsværk.

Formål: Formålet er at bibringe den studerende kvalifikationer i matematik, således at den studerende har det nødvendige grundlag til at påbegynde akademiuddannelse i miljøteknologi.

Indhold:

- grundlæggende algebra
- vækst
- statistik.

Indledende kursus i biologi**Omfang:** 1/12 årsværk.**Formål:** Formålet er at bibringe den studerende kvalifikationer i biologi, således at den studerende har det nødvendige grundlag til at påbegynde akademiuddannelse i miljøteknologi.**Indhold:**

- fotosyntese og respiration
- mikrobiologi
- energiflow og fødekæder.

Indledende kursus i IT**Omfang:** 1/12 årsværk.**Formål:** Formålet er at bibringe den studerende IT-kvalifikationer, således at den studerende har det nødvendige grundlag til at påbegynde akademiuddannelse i miljøteknologi.**Indhold:**

- regneark
- tekstbehandling
- præsentationsprogrammer.

6. Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

6.1 Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden: Den uddannede:

- har viden om og forståelse for erhvervets praksis og central anvendt teori og metode i relation til det valgte miljøteknologiske område
- har viden om og forståelse for praksis og central anvendt teori og metode samt forståelse for erhvervets anvendelse af teori og metode i relation til det valgte miljøteknologiske område.

Færdigheder: Den uddannede kan:

- anvende fagområdets centrale metoder og redskaber samt anvende de færdigheder, der knytter sig til erhverv med relation til det valgte miljøteknologiske område
- vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder
- formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere
- gennemføre praktisk arbejde med forsøgs- og udviklingsopgaver, projekter og kontrolopgaver inden for ét eller flere af forløbets områder.

Kompetencer: Den uddannede kan:

- håndtere udviklingsorienterede situationer
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- i en struktureret sammenhæng, udvikle egen praksis i relation til det valgte miljøteknologiske område.

6.4 Uddannelsens struktur og indhold

Uddannelsen er bygget op af 2 obligatoriske moduler, valgfrie moduler samt et afgangsprøveprojekt.

De obligatoriske moduler omfatter 20 ECTS-point. Den studerende skal herudover som minimum have valgfrie moduler på sammenlagt 30 ECTS-point. Afgangsprøvet tæller 10 ECTS-point.

Uddannelsen har ingen studieretning. Uddannelsens valgfrie moduler planlægges individuelt, da baggrunden og arbejdsområder for den enkelte studerende er meget varierende.

Modulernes omfang, indhold, læringsmål og prøveform er specificeret i bilag 1-2. Afgangsprøvet er nærmere specificeret i punkt 7. Afgangsprøvet. Prøveformerne og disses retningslinjer er yderligere specificeret i punkt 9. Prøver og bedømmelser samt i bilag A.

Den studerende kan desuden vælge moduler uden for uddannelsens faglige område, dog højst 15 ECTS-point.

Hvert modul er en afgrænset faglig enhed og kan studeres selvstændigt.

MILJØTEKNOLOGI	ECTS i alt (60)
Virksomhedens miljøpåvirkninger: Miljø- og naturforståelse, spildevand, affald og afkast (10 ECTS)	Obligatoriske moduler (20 ECTS)
Miljøledelse, -regulering og -tilsyn af virksomheder. (10 ECTS)	

Valgfrie moduler (30 ECTS)	Valgfrie moduler (30 ECTS)
Afgangsprojekt (10 ECTS)	Afgangsprojekt (10 ECTS)
MILJØTEKNOLOGI VALGFAG	Omfang i ECTS
Vf1: Spildevandsbehandling	10 ECTS
Vf2: Miljøprøvning: Prøvetagning, måling og laboratorieanalyse	10 ECTS
Vf3: Affald som ressource – genbrug, håndtering og genanvendelse	5 ECTS
Vf4: Kemikalielovgivning og -styring	5 ECTS
Vf5: Drikkevand	5 ECTS
Vf6: Jordforurening	5 ECTS
Vf7: Miljøplanlægning og miljøinnovation	5 ECTS
Vf8: Miljøforbedring og mærkning af produkter	5 ECTS
Vf9: Cirkulær økonomi og virksomhedsansvar	5 ECTS
Vf10: Luftforurening og støj	5 ECTS

7. Afgangsprojektet

Afgangsprojektet er den afsluttende prøve på uddannelsen og skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Derfor skal afgangsprojektet afspejle uddannelsens faglige område. Emnet og problemstillingen i afgangsprojektet er selvvalgt og skal godkendes af institutionen. Emnet formuleres, så uddannelsens indhold som helhed samt eventuelle valgfag uden for uddannelsens faglige område inddrages. Fokusset i projektet er analyse, refleksion, vurdering og håndtering af problemer inden for det valgte faglige område gennem anvendelse af relevante teorier og metoder.

Omfang: 10 ECTS-point.

Forudsætning: Alle andre prøver skal være afsluttet og bestået førend den studerende kan gå til eksamen i afgangsprojektet.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt projekt. Prøveformen er yderligere specificeret i bilag A under punkt A.18.

Censur: Ekstern censur.

Stave- og formuleringskompetencers betydning for bedømmelsen: Stave- og formuleringskompetencer indgår i afgangsprøvet. Bedømmelsen er et udtryk for en helhedsvurdering af det faglige indhold samt stave- og formuleringssevnen, dog vægtes det faglige indhold tungest. Hvis prøvet er præget af mange væsentlige stave- og formuleringsfejl, som er meningsforstyrrende, kan det medføre et fradrag i karakteren svarende til et trin, eksempelvis fra karakteren 7 til karakteren 4.

Indhold: Der tilbydes undervisning og/eller vejledning i mindre omfang i relation til afgangsprøvet.

Læringsmål: Læringsmålet er, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår følgende:

Viden: Den uddannede:

- har udviklingsorienteret viden om teori, metode og praksis inden for det valgte miljøteknologiske fagområde
- har forståelse af praksis og de vigtigste anvendte teorier og metoder og kan forstå anvendelsen af disse inden for det valgte miljøteknologiske fagområde
- har viden om faglige og samfundsmæssige forhold, der knytter sig til projektets praksisnære problemstillinger.

Færdigheder: Den uddannede kan:

- anvende centrale metoder og redskaber til at indsamle og analysere informationer inden for det valgte miljøteknologiske fagområde med anvendelse af relevant/e metode/r
- anvende centrale metoder og redskaber til at dokumentere og vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge handleløsninger og -muligheder, der er relateret til det valgte miljøteknologiske fagområde
- formidle praksisnære problemstillinger og handlemuligheder for relevante samarbejdspartnere og/eller brugere.

Kompetencer: Den studerende kan:

- deltage i udviklingsorienterede og/eller tværfaglige arbejdsprocesser, der er relateret til det valgte miljøteknologiske fagområde
- varetage afgrænsede ledelses- og planlægningsfunktioner i en struktureret sammenhæng i relation til det valgte faglige områdes praksis
- i en struktureret sammenhæng udvikle egen praksis for fortsat videreuddannelse i forskellige læringsmiljøer.

8. Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse

8.1 Undervisnings- og arbejdsformer

Uddannelsen vægter samspillet med den studerendes praksiserfaringer, teoriinddragelser og praksisbearbejdning. Dermed gives den studerende mulighed for at udvikle viden, færdigheder og kompetencer i samspillet mellem udviklingsviden, forskningsviden og praksisviden.

Tilrettelæggelsen af studiet og de anvendte pædagogiske metoder skal ses i lyset af uddannelsens formål. Dette kommer til udtryk i forskellige undervisnings- og arbejdsformer, hvor fokus er på aktiv inddragelse af den studerendes erhvervs erfaring og kompetencer. Der arbejdes med fleksible læringsformer, som afspejles i prøver og bedømmelse.

Af læringsformer kan der nævnes:

- selvstændige studieaktiviteter, fx projektarbejde, studieøvelser, arbejde med udvalgte undersøgelsesmetoder og deltagelse i studiegrupper
- vejledning, som tilbydes såvel grupper som individuelt. I forbindelse med opgavearbejdet struktureres vejledningen som en individuel rettet dialog med den studerende
- forskellige arbejdsformer, fx holdundervisning, oplæg, virtuel undervisning, e-læring og casearbejde samt praktiske øvelser.

8.2 Evaluering

Uddannelsens moduler evalueres i henhold til uddannelsesinstitutionernes systematik for arbejdet med kvalitetssikring og udvikling. Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen. Evalueringer af uddannelsen behandles desuden på møder mellem udbyderne.

9. Prøver og bedømmelser

Hvert modul og afgangprojektet afsluttes med en individuel prøve, og bedømmelsen sker efter 7-trinsskalaen. Påbegyndelse af et modul er samtidig en tilmelding til de tilhørende prøver. Den enkelte institution fastsætter en frist for eventuel afmeldelse af prøve. Overskrides fristen for afmelding af prøve, betragtes prøven som påbegyndt.

Prøveform: Prøveformen afhænger af det faglige indhold og er derfor varierende. Hvert moduls prøveform er beskrevet i bilagene 1-2. Prøveformen ved afgangprojektet er beskrevet under punkt 7. Afgangprojektet. Prøveformerne og disses retningslinjer er yderligere specificeret i bilag A.

Forudsætning ved prøver med udgangspunkt i skriftligt grundlag

I de tilfælde hvor der gennemføres en mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt grundlag, er det en forudsætning, at den skriftlige del er afleveret inden for den angivne tidsfrist og opfylder de opstillede formkrav. Er det ikke tilfældet, kan den studerende ikke deltage i den mundtlige prøve, og den studerende har brugt en prøvegang.

Anvendelse af hjælpemidler

Alle hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladt under skriftlige prøver, medmindre andet er udtrykkeligt angivet for den enkelte prøve.

Sproget ved prøverne:

Alle prøver foregår på dansk. Norsk og svensk er ligestillet med dansk. Opgaver kan dog i særlige tilfælde, ifølge aftale med uddannelsesinstitution, skrives på et andet fremmedsprog.

Særlige prøvevilkår

For studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse samt til studerende med tilsvarende vanskeligheder kan der aftales særlige prøvevilkår, hvor dette er nødvendigt for at ligestille den studerende med andre studerende i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med hjælpen ikke sker en ændring af prøvens niveau. Tildeling af særlige prøvevilkår, herunder ekstra tid under prøven, besluttet af uddannelsens leder på baggrund af en individuel vurdering. En ansøgning om særlige prøvevilkår skal være skriftlig og indsendt til uddannelsens leder inden prøvens afholdelse. Dokumentation på funktionsnedsættelse skal vedlægges ansøgningen. Nærmere oplysninger om indsendelse og deadlines skal hentes hos den pågældende institution.

Forstyrrende adfærd, plagiat samt snyd

Disciplinære foranstaltninger ved forstyrrende adfærd: Hvis en studerende viser forstyrrende adfærd under en prøve, kan institutionen bortvise den studerende fra prøven. I mindre alvorlige tilfælde giver institutionen først en advarsel.

Brug af egne og andres arbejder (plagiat): Projekter og øvrigt materiale i forbindelse med prøver skal udarbejdes af den studerende selv.

Disciplinære foranstaltninger ved snyd: Hvis en studerende snyder til en prøve, bliver den studerende bortvist fra prøven. Ved snyd under skærpende omstændigheder, kan den studerende bortvises fra uddannelsen i en kortere eller længere periode. Med bortvisning for snyd under skærpende omstændigheder følger en skriftlig advarsel, om at gentagelse kan medføre varig bortvisning fra uddannelsen. Bortvisning fra en prøve pga. snyd betyder, at karakteren bortfalder, samt at den studerende har brugt et prøveforsøg.

Syge- og omprøver

Sygeprøve: Ved sygdom skal den studerende have dokumentation fra lægen. I det tilfælde vil prøven ikke tælle som et prøveforsøg. En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve grundet sygdom eller af anden uforudseelig grund, skal have mulighed for at aflægge prøven snarest muligt.

Institutionen kan for den enkelte studerende dispensere fra de tidspunkter, der er fastsat for at bestå prøven eller prøverne, hvis det er begrundet i barsel eller usædvanlige forhold.

Omprøve: Den studerende kan deltage tre gange i samme prøve. Den studerende kan søge om dispensation til yderligere omprøve, hvis usædvanlige forhold gør sig gældende. En bestået prøve kan ikke tages om.

Der findes 3 variationer af omprøver:

1. en omprøve som skyldes, at den studerende skal bruge et nyt prøveforsøg, fordi prøven ikke er bestået, den studerende ikke møder op eller den studerende ikke opfylder aktivitetskravene
2. en omprøve som skyldes, at den studerende i forbindelse med en klage over en prøve eller anke får tilbud om en ny prøve
3. en prøve som skyldes, at institutionen tilbyder en ny prøve på grund af væsentlige fejl og mangler i forbindelse med første prøveforsøg.

I variation 2 og 3 bruges der ikke et prøveforsøg ved omprøven.

10. Merit

Der kan gives merit for moduler, når den studerende har opnået tilsvarende kvalifikationer ved at bestå uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en konkret faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer. Der kan ligeledes gives merit for moduler, hvis det ved en individuel faglig vurdering fastslås, at den studerendes realkompetencer er svarende til de berørte moduler.

Der kan ikke gives merit for afgangsprojektet.

Hvordan kan den studerende få merit: Institutionen, hvor den studerende er indskrevet eller ønsker at studere, kontaktes

11. Censorkorps

Akademiuddannelsen miljøteknologi er tilknyttet censorkorpset for fagområdet for teknik, produktion, service m.v.

12. Klager og dispensation

Hvornår skal den studerende klage? Klager over eksamensforløb og karaktergivning skal indsendes senest 14 dage efter, at bedømmelsen er meddelt eller offentliggjort.

Hvordan skal den studerende klage? Den studerende skal – individuelt – indgive en skriftlig og begrundet klage til uddannelsesinstitutionen.

Hvad kan den studerende klage over? Den studerende kan klage over eksaminationsgrundlaget, prøveforløbet eller bedømmelsen.

Hvem behandler klagen? Klager behandles normalt af uddannelsesinstitutionen. Undtaget er dog klager over prøvegrundlaget, hvis prøven er udstedt af Styrelsen for Forskning og Uddannelse. I disse tilfælde videresendes klagen til Styrelsen sammen med uddannelsesinstitutionens udtalelse.

Mulighed for anke af faglige spørgsmål: Hvis den studerende ikke får medhold i en klage vedrørende faglige spørgsmål, kan afgørelsen indbringes for et ankenævn, der nedsættes af uddannelsesinstitutionen. Anken skal være skriftlig og begrundet. Anken sendes til uddannelsesinstitutionen senest 14 dage efter, at den studerende har fået meddelt afgørelsen.

Hvad er faglige spørgsmål? Er bedømmelsen korrekt ud fra en faglig vurdering af den studerendes præstation? Er den studerende eksamineret i det korrekte pensum? Er der dele af opgaven, som eksaminator og censor ikke har bedømt eller forstået? Er der mangler ved forholdene under prøvens afholdelse?

Mulighed for klage over retlige mangler: Den studerende kan klage over retlige mangler ved afgørelser truffet i forbindelse med ombedømmelse af prøven, (dvs. efter ombedømmelse, som er tilbudt af uddannelsesinstitutionen), eller i forbindelse med ankenævnets afgørelse. Klagen indgives til uddannelsesinstitutionen senest 14 dage efter den dag, hvor du har fået meddelt afgørelsen. Uddannelsesinstitutionen træffer herefter en afgørelse.

Hvad er retlige mangler? Retlige mangler kan for eksempel være, hvis der i forbindelse med prøven eller sagsbehandlingen er tale om inhabilitet, at retsreglerne er anvendt forkert, eller at der ikke er foretaget parthøring. Ligeledes kan det være, at der ikke er foretaget sagsoplysninger, at der er anvendt forkert procedurer, eller at der ikke er givet klagevejledning i forbindelse med afgørelse.

Klager over øvrige retlige mangler i afgørelser truffet af uddannelsesinstitutionen, kan indbringes til Styrelsen for Forskning og Uddannelse. Klages indgives til uddannelsesinstitutionen inden for en frist på 14 dage fra den dag, hvor du har fået meddelt afgørelsen. Klagen adresseres til Styrelsen for Forskning og Uddannelse, men indgives til uddannelsesinstitutionen, som afgiver udtalelse, inden klagen videresendes til Styrelsen.

Dispensation: Institutionen kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne, når det er begrundet i særlige forhold.

Klager over øvrige forhold indgives til den udbydende institution.

13. Overgangsordninger

Studerende, der har gennemført et eller flere moduler efter en tidligere studieordning, kan afslutte uddannelsen efter disse tidligere regler op til 6 år efter det seneste modul er afsluttet, eller afslutte uddannelsen efter denne studieordning.

14. Retsgrundlag

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VFV-loven)
- Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) mv. (ÅU-loven)
- Bekendtgørelse om individuel kompetencevurdering (realkompetencevurdering) i videregående voksenuddannelser (VVU) og diplomuddannelser i videreuddannelsessystemet for voksne (Realkompetencebekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om akademiuddannelser
- Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (Eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (Karakterbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelser for voksne
- Bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser.

Retsgrundlaget kan læses på www.retsinfo.dk og www.akkr.dk.

Bilag 1: Obligatoriske moduler

Modul Ob1: Virksomhedens miljøpåvirkninger: Miljø- og naturforståelse, spildevand, affald og afkast

Omfang: 10 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af eksamensportfolio. Prøveformen uddybes i punkt A.10 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Ekstern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende opnår grundlæggende viden om, hvordan virksomhedens aktiviteter og biprodukter, fx spildevand, affald og afkast, direkte og indirekte påvirker natur og miljø.

Indhold:

- stofkredsløb
- affald, spildevand og afkast – effekter på natur, og miljø
- overfladevand, grundvand og naturtyper
- lovgivning
- recipienter og belastning
- klimapåvirkninger.

Viden, den uddannede har:

- viden om væsentlige grundstoffers kredsløb i udvalgte naturtyper
- viden om hvordan virksomhedens affald, spildevand og afkast kan påvirke natur og miljø
- viden om lovgivningssystemet og generel lovgivning
- viden klimapåvirkninger og biodiversitet
- forståelse for udvalgte recipients sårbarhed/robusthed over for eutrofiering/belastning med forskellige miljøfremmede stoffer
- viden om generel natur- og miljøbeskyttelse.

Færdigheder, den uddannede kan:

- redegøre for stofkredsløbet for flere af følgende: C, N, P, S og O.
- redegøre for forventede effekter af eutrofiering, forurening og belastning på udvalgte recipienter - vurdere effekten af eutrofiering, forurening og belastning på udvalgte recipienter.

Kompetencer, den uddannede kan:

- anvende grundlæggende viden om miljø- og naturforhold til at udvikle egen praksis
- anvende viden og færdigheder til at forstå miljøteknologiske problemstillinger i en afgrænset sammenhæng.

Modul Ob2: Miljøledelse, -regulering og -tilsyn af virksomheder.

Omfang: 10 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et langt individuelt projekt. Prøveformen uddybes i punkt A.4 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Ekstern censur.

Formål:

Formålet er, at den studerende opnår grundlæggende viden om miljøledelse og lære at kortlægge en virksomheds miljøforhold. Den studerende opnår desuden viden om den miljøregulering virksomheder er underlagt, at indgå i arbejdet omkring miljøgodkendelsesprocessen og tilsyn.

Indhold:

- Miljøledelse:
  - o implementering og vedligeholdelse af miljøledelsessystemer efter ISO 14001
  - o kortlægning af udvalgte miljøforhold indenfor: Klima, forurening, vand, cirkulær økonomi og/eller biodiversitet – dvs. E under ESG
  - o basal rentabilitetsvurdering af miljøforbedringer
- Miljøregulering af virksomheder:
  - o miljøgodkendelser, fx indsamling af data/informationer og udarbejdelse
  - o Branchebekendtgørelser
  - o Tilsyn

Viden, den uddannede har:

- viden om miljøregulering af virksomheder
- viden om sagsgang og myndigheder i forbindelse med miljøgodkendelser el. spildevandstilladelser
- forståelse for teknologier til opfyldelse af miljøkrav og reduktion af miljøpåvirkninger
- generel viden om miljøledelse herunder forskellige miljøledelsestandarder inkl. ISO 14001
- forståelse for betydningen af økonomiske vurderinger i forbindelse med projekter og miljøteknologiske løsningsmuligheder.

Færdigheder, den uddannede kan:

- anvende miljøgodkendelsen i det daglige miljøarbejde
- anvende gældende bekendtgørelser og vejledninger på miljøreguleringsområdet
- udarbejde enkle ansøgninger om miljøgodkendelse og fornyelse af miljøgodkendelser
- vurdere økonomiske omkostninger og besparelser i forbindelse med indførelse af miljøforbedringer
- deltage i planlægningen og gennemførelsen af intern audit/tilsyn på et specifikt område
- deltage i vurdering af lovgivning på relevante områder
- deltage i kortlægning af virksomheders miljøpåvirkning – dvs. kortlægge E i ESG.

Kompetencer, den uddannede kan:

- indgå i et tværfagligt samarbejde om opbygning, implementering og vedligehold af miljøledelsessystemer.
- indgå i et fagligt samarbejde omkring udarbejdelsen af en miljøgodkendelse el. spildevandstilladelse
- udvikle egen praksis i forbindelse med miljøgodkendelser og miljøledelse på baggrund af nye problemstillinger
- indgå i en tværfaglig dialog med andre relevante afdelinger i virksomheden om implementering og rentabilitet af miljøforbedringer

Bilag 2: Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område

Modul Vf1: Spildevandsbehandling

Omfang: 10 ECTS.

Prøveform: 48 timers skriftlig prøve. Prøveformen uddybes i punkt A.16 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende får en indføring i spildevandsrensning, herunder rensemetoder, funktion af renselanlæg, styring af processer og metoder til undersøgelse af spildevand.

Indhold:

- spildevandsbehandling
- anlægsopbygning
- processer
- kemisk behandling
- mikrobiologisk rensning.
- behandling for miljøfremmede stoffer

Viden, den uddannede har:

- viden om opbygning og forståelse af funktion af spildevandsrenseanlæg
- viden om principperne for udtagning og analyse af spildevandsprøver
- viden om mikroorganismers funktion i anlæg til spildevandsrensning
- forståelse for fysiske, kemiske og biologiske processer i forbindelse med spildevandsrensning, både i forhold til N og P, samt miljøfremmede stoffer.

Færdigheder, den uddannede kan:

- deltage i styring og regulering af renselanlæg
- anvende korrekte prøvetagningsprincipper og analyse for spildevandsprøver
- opstille simple massebalancer for renselanlæg
- anvende målemetoder samt foretage valg, betjening, kontrol/kalibrering af almindeligt forekommende udstyr.

Kompetencer, den uddannede kan:

- indgå i samarbejde om drift og optimering af anlæg til rensning af spildevand
- udvikle egen praksis i relation til spildevandsrensning.

Modul Vf2: Miljøprøvning: Prøvetagning, måling og laboratorieanalyse

Omfang: 10 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve med udgangspunkt i skriftlig rapport over gennemført arbejde. Prøveformen uddybes i punkt A9 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende får viden om og praktisk erfaring med metoder og procedurer inden for prøvetagning, miljømålinger samt relevante laboratorieanalyser i relation til miljøteknologi. Formålet er desuden at give den studerende viden om kvalitetssikring samt vurdering af resultatets validitet.

Indhold:

- udstyr, kalibrering og vedligeholdelse
- måle- og analyseteknik i relation til miljøteknologi
- prøveudtagning
- statistik
- kvalitetssikring
- resultatberegninger og vurdering.

Viden, den uddannede har:

- viden om metodikker og procedurer for udtagelse af prøver i f.eks. vand, jord, affald og/eller luft
- viden om metodikker og procedurer for udførelse af eksterne og interne miljømålinger
- viden om og forståelse for sammenhængen mellem prøveudtagningsmetodik og resultaternes validitet herunder repræsentativitet
- viden om og forståelse for principperne for dokumentation af analysearbejde.

Færdigheder, den uddannede kan:

- anvende udvalgte prøvetagnings-, måle- og analysemetoder
- foretage betjening og kontrol/kalibrering af udvalgt måle- og analyseudstyr
- foretage beregninger, vurdere resultater - herunder anvende simple statistiske metoder
- dokumentere eget arbejde i henhold til gældende kvalitetssikringsregler
- udfærdige prøveudtagningsplaner til specificerede miljøteknologiske opgaver.

Kompetencer, den uddannede kan:

- planlægge, udføre og dokumentere forløbet af miljøprøvninger
- deltage i fagligt og tværfagligt arbejde omkring miljøprøvetagning og miljømålinger.

Modul Vf3: Affald som ressource – genbrug, håndtering og genanvendelse

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af eksamensportfolio. Prøveformen uddybes i punkt A.10 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende opnår viden om affald. Den studerende opnår viden om og forståelse for opbygningen af affaldslovgivningen og principperne bag affaldsbehandling, -håndtering og genanvendelse. Desuden viden om kommunikation i relation til affaldshåndtering.

Indhold:

- affaldsbehandling i henhold til affaldshierarkiet
- love/bekendtgørelser/vejledninger
- klassificering af affald.

Viden, den uddannede har:

- viden om affaldslovgivning
- viden om principperne for cirkulær økonomi i relation til affald og genanvendelse
- forståelse for principperne bag affaldsbehandling og -håndtering.

Færdigheder, den uddannede kan:

- håndtere, sortere og behandle affald i henhold til affaldshierarkiet og gældende lovgivning
- formidle korrekt affaldsbehandling og -håndtering.

Kompetencer, den uddannede kan:

- udvikle og gennemføre målrettede løsninger inden for affaldsområdet
- håndtere udviklingsorienterede situationer i forbindelse med virksomhedens affaldshåndtering
- deltage i tværfagligt samarbejde omkring affaldsproblematikker.

Modul Vf4: Kemikalielovgivning og -styring

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af eksamensportfolio. Prøveformen uddybes i punkt A.10 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende kan bistå virksomheden i at efterleve kemikalielovgivningen.

Indhold:

- kemikalielovgivning

- klassificering og mærkning
- opbevaring
- sikkerhedsdatablade og kemiske risikovurderinger
- kemikaliestyling.

Viden, den uddannede har:

- forståelse for regulering af brug og opbevaring af kemiske stoffer, herunder EU's kemikalierregulering (REACH)
- viden om udvalgte kemiske stoffer og de egenskaber, der har relevans for miljø- og sundhedsfare
- viden om kemikaliestyling.

Færdigheder, den uddannede kan:

- tage stilling til, hvordan kemikalier skal opbevares
- udarbejde samt kontrollere rigtigheden af klassificering og mærkning af kemiske stoffer og blandinger
- Anvende kemiske risikovurderinger i forbindelse med instruktion i arbejde med farlige stoffer og kemikalier
- gennemføre simpel kortlægning af virksomhedens kemikalieforbrug
- deltage i at identificere substitutionsmuligheder af farlige kemiske stoffer
- følge med i kemikalielovgivningen.

Kompetencer, den uddannede kan:

- bidrage til fagligt samarbejde i forbindelse med virksomhedens vurdering af leverandørers efterlevelse af evt. krav til kemiske stoffer
- samarbejde om at planlægge, udføre og dokumentere virksomhedens brug af udvalgte kemiske stoffer i henhold til gældende kemikalielovgivning

Modul Vf5: Drikkevand

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: 48 timers skriftlig prøve. Prøveformen uddybes i punkt A.16 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende opnår grundlæggende viden om indvending, forsyning, kvalitetssikring og forureningsproblematikker af drikkevand i den danske vandbranche.

Indhold:

- grundvandskemi
- vandindvinding
- vandbehandling
- forureningsproblematikker samt sikring af vandkvalitet

- love/bekendtgørelser/vejledninger.

Viden, den uddannede har:

- viden om borings-, vandbehandlings- og vandforsyningsteknik, herunder gældende lovgivning
- viden om geologi relateret til indvinding af grundvand
- viden om vandkemi og kemiske kvalitetsparametre i forbindelse med vand
- viden om mikrobiologiske risici i forbindelse med drikkevandsforsyning
- viden om forureningsproblematikker og eventuelle løsninger
- forståelse for myndighedernes rolle og ansvar i forbindelse med vandforsyning.

Færdigheder, den uddannede kan:

- udtage prøver af drikkevand i henhold til danske standarder og foretage udvalgte laboratorieanalyser af vandkvalitet
- vurdere analysedata i forhold til gældende lovgivning og grænseværdier.

Kompetencer, den uddannede kan:

- udvikle egen praksis i forbindelse med vandindvinding.

Modul Vf6: Jordforurening

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt. Prøveformen uddybes i punkt A.3 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende får en indføring i og forståelse for jord og de processer, som foregår i jord. Den studerende får indsigt i emner som jordlag, jordtyper, økotoxikologi og naturtyper. Den studerende får indsigt i jordforurening og forløbet af jordforureningssager.

Indhold:

- jordlag og jordtyper
- økotoxikologi
- naturtyper
- jordforurening
- lovgivning.

Viden, den uddannede har:

- forståelse for jordmiljøets sårbarhed/robusthed over for belastning med forskellige miljøfremmede stoffer
- viden om opbygning og funktion af jordrenseanlæg

- viden om jordlag og jordtyper
- viden om metodikker og procedurer for udførelse af miljømålinger i jord
- viden om jordrensningsteknologier
- viden om lovgivning på jordforureningsområdet
- forståelse for sammenhængen mellem prøveudtagningsmetodik og resultaternes validitet ved prøvetagning af jord.

Færdigheder, den uddannede kan:

- redegøre for forløbet i en jordforurenings sag, vurdere analyseresultaterne og komme med forslag til oprensning af jorden
- planlægge, udføre og dokumentere forløbet af jordforurenings undersøgelser.

Kompetencer, den uddannede kan:

- anvende viden og færdigheder til at håndtere miljøteknologiske problemstillinger i forbindelse med jordforurenings sager
- indgå i samarbejde om drift og optimering af anlæg til rensning af jord.

Modul Vf7: Miljøplanlægning og miljøinnovation

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt. Prøveformen uddybes i punkt A.3 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende kan deltage i miljørigtig produktionsplanlægning samt udvikling af miljøvenlige metoder/udstyr/produkter i fortrinsvis privat (virksomheds-)regi og indgå i planlægningsopgaver.

Indhold:

- miljøplanlægning
- miljøinnovation og EU taksonomi for bæredygtige aktiviteter
- effektvurdering af miljøbelastninger og forebyggende foranstaltninger
- måleprogrammer/overvågningsprogrammer.

Viden, den uddannede har:

- viden om, hvordan miljøbelastninger forebygges eller minimeres ved produktionsplanlægning
- forståelse for processammenhænge, der kan føre til forurening eller mindske forurening
- viden om innovationsprocesser, der kan føre til udvikling af miljøvenlige metoder, udstyr og produkter
- viden om samspillet mellem de involverede aktører inden for miljøplanlægning.

Færdigheder, den uddannede kan:

- bistå med at udpege kritiske målepunkter og udføre målinger
- overvåge og evaluere gennemførte miljøforanstaltningers virkning
- analysere miljøproblemerne årsager og virkninger og miljøkonsekvenser.

Kompetencer, den uddannede kan:

- indgå i afgrænset omfang i udviklingsprojekter og innovative processer med viden om mulige miljøbelastninger for en given metode, udstyr eller produkt
- indgå i miljøplanlægningsopgaver med viden om mulige miljøbelastninger.

Modul Vf8: Miljøforbedring og mærkning af produkter

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt. Prøveformen uddybes i punkt A.3 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende kan udarbejde produktvurderinger fortrinsvis baseret på livscyklusbetragtninger og deltage i afklaringsopgaver for at et nyt produkt i designfasen eller eksisterende produkter kan opnå et eller flere miljømærker (Svanen, Blomsten, Ø-mærket el.lign.). Den studerende opnår viden om grønne indkøb.

Indhold:

- mærkningsordninger
- EcoDesign og cirkulære principper
- Livscyklusvurdering (LCA)
- produktregulering
- grønne indkøb.

Viden, den uddannede har en viden om:

- de vigtigste miljømærker
- grønne indkøb
- EcoDesign-processen
- livscyklusbetragtninger og –analyser (LCA) samt tilknyttede standarder
- renere produkter og kriterier for miljømærkede produkter
- miljøforbedring af produkter baseret på livscyklusbetragtninger
- produktudvikling i forhold til cirkularitet.

Færdigheder: Den uddannede kan:

- indsamle og bearbejde informationer om et nyt produkt i designfasen eller eksisterende produkter med henblik på miljøforbedring af produktet og/eller opnå miljømærkning af produktet.
- vurdere kriterier for miljømærker i relation til mærkning og indkøb af udvalgte produkter.

Kompetencer: Den uddannede kan:

- indgå i udviklings- og designopgaver af miljømærkede produkter.

Modul Vf9: Cirkulær økonomi og virksomhedsansvar

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt. Prøveformen uddybes i punkt A.3 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende har begreb om virksomhedernes samfundsansvar, og hvordan virksomheden kan bidrage til den cirkulære økonomi.

Indhold:

- Cirkulær økonomi
- virksomhedens samfundsansvar
- Livscyklus og cradle-to-cradle
- biologiske og tekniske kredsløb
- Ecodesign og cirkulære systemer.

Viden, den uddannede har:

- viden om overordnede principper for cirkulær økonomi og beslægtede begreber
- viden om overordnede principper for virksomhedens samfundsansvar
- forståelse for aktørers mulige samspil i en cirkulær økonomi
- viden om cirkulære forretningsmodeller og strategier

Færdigheder, den uddannede kan:

- medvirke til at få lukket kredsløb i en virksomhed eller organisation
- vurdere cirkulariteten af virksomhedens forretningsmodel
- anvende cirkulære principper i udviklingen af virksomhedsstrategier

Kompetencer, den uddannede kan:

- udvikle egen praksis omkring cirkulær økonomi i en virksomhed eller organisation
- indgå i en tværfaglig dialog om virksomhedens samfundsansvar

Modul Vf10: Luftforurening og støj

Omfang: 5 ECTS.

Prøveform: 48 timers skriftlig prøve. Prøveformen uddybes i punkt A.16 i bilag A: Prøveformer.

Censur: Intern censur.

Formål: Formålet er, at den studerende kan anvende lovgivningen om luft og støj til praktiske forhold på en virksomhed, herunder kortlægning af virksomhedens luft og støjbelastning og kan hjælpe med valg af metoder til nedbringelse af virksomhedens belastning på luftkvalitet og støjniveau.

Indhold:

- støj (akustisk) – kilder og forebyggelse
- luftforurening – kilder, forebyggelse og rensning
- metoder til nedbringelse af virksomhedens belastning på luftkvalitet og støjniveau.

Viden, den uddannede har:

- viden om miljølovgivningen i relation til luft og støj
- viden om opbygning og forståelse af funktion af anlæg til rensning af luft
- viden om risiko og beredskab
- forståelse for sammenhængen mellem prøveudtagningsmetodik og resultaternes validitet i forbindelse med luftprøveudtagning
- forståelse for modeller på luftforureningsområdet
- forståelse for luftforureningens virkning på miljø, klima og helbred.

Færdigheder, den uddannede kan:

- identificere potentielle kilder til luftforurening
- udvælge og anvende målemetoder til luft og afkast, samt foretage valg og betjening af udvalgt måleudstyr
- deltage i udfærdigelsen af prøveudtagningsplaner til luft og afkast
- lave vejledende målinger med overslag beregninger på, om der skal udføres en miljømåling for støj
- vurdere og vælge metoder til rensning af luft
-

Kompetencer, den uddannede kan:

- anvende viden og færdigheder inden for luftområdet, herunder ny lovgivning, nye rensemetoder og – processer, i en struktureret sammenhæng til at udvikle egen praksis.
- anvende viden og færdigheder inden for støjområdet, herunder ny lovgivning og afværgeteknikker i en struktureret sammenhæng til at udvikle egen praksis.

Bilag A: Prøveformer

Formelle krav til opgaver med skriftligt udgangspunkt

Nedenstående krav gælder for alle prøveformer med et skriftligt element.

Opgavers forside: Forsiden indeholder følgende oplysninger:

- uddannelsens navn og fagets navn
- titel og evt. undertitel
- den studerendes fulde navn
- vejleders/undervisers navn
- uddannelsesinstitutionens navn
- måned og år
- påtegning, hvis materialet skal håndteres fortroligt
- antal tegn inkl. mellemrum (figurer tæller for ét tegn).

Opgaver skal have en læsevenlig struktur og være skrevet på korrekt dansk, med mindre andet sprog er valgt.

Opgavers omfang i antal normalsider: Omfanget af skriftlige opgaver er opgjort i antal normalsider og ikke i sideantal. En normalside er 2400 anslag inkl. mellemrum. En figur tæller ét anslag. Forside, indholdsfortegnelse og eventuelle bilag indgår ikke i opgørelsen af antal normalsider. Der er ikke noget krav til eller maksimum på antal fysiske sider. Det vil dermed sige, at en opgave på maksimum 8 normalsider er svarende til 8 x 2400 anslag inkl. mellemrum, hvor forside, indholdsfortegnelse og bilag er ud over de 8 normalsider. Antallet af fysiske sider på opgaven vil afhænge af antallet af figurer mv.

Aflevering af skriftlige opgaver: Opgaver afleveres efter uddannelsesinstitutionens retningslinjer.

A.1 Mundtlig prøve på baggrund af synopsis

Prøveformen er kendetegnet ved:

- at den studerende selv formulerer prøvespørgsmålet gennem sin problemformulering eller hypotese
- at den studerende selv vælger metodemæssige overvejelser, herunder både teori- og datagrundlaget for eksaminationen og præsenterer eksaminator og censor for det i en synopsis.

Synopsens indhold: Synopsen skal indeholde følgende elementer:

- indledning, problemstilling, problemformulering samt evt. afgrænsning
- metodevalg og teori, som kan skabe belæg for og begrunde forandring i praksis
- hvilke empiriske data, der skal indsamles, og hvordan
- hvordan data skal analyseres og hvilke kritiske overvejelser bør indgå
- litteraturliste.

Synopsen skal forholde sig kritisk og reflektivt til genstandsfelt samt metode og teori. Synopsen er problematiserende og perspektiverende, således at synopsen lægger op til at diskutere, hvorfor det er relevant/fornuftigt at stille netop de spørgsmål synopsen stiller inden for den givne afgrænsning.

Fremgangsmåden: Fremgangsmåden i forbindelse med en synopsis kan skitseres ud fra følgende spørgsmål:

- det er et problem at... (*udgangspunktet, "undren"*)
- det er især et problem for... (*hvem angår det?*)
- det skal kunne bruges af... til at... (*hvem skal kunne bruge det til hvad i hvilke situationer?*)
- problemet skyldes... (*mulige årsager*)
- vi vil derfor... (*jeres hensigt, forklaring på, fortolke, analysere, anvende, diskutere og så videre*)
- vi vil undersøge problemet på denne måde... (*metode*)
- vi har tænkt os at forstå problemet ud fra... (*teorier*)
- nogle vigtige ord og begreber er... (*begrebsdefinitioner*)
- vi vil kun beskæftige os med... fordi... (*afgrænsning*)
- foreløbig forestiller vi os disse afsnit i denne rækkefølge... (*indhold og disposition*).

Disse spørgsmål kan endvidere danne grundlag for en diskussion og fortolkning til prøven, samt hvilken læring det har givet.

Synopsens omfang: Synopsen må maksimalt have et omfang på 4 normalsider.

Bedømmelse: Synopsen er et oplæg til eksamen og tæller ikke med i bedømmelsen. Den studerende får således en karakter på baggrund af den mundtlige eksamination. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.2 Mundtlig prøve på baggrund af et kort individuelt projekt

Et kort projekt er kendetegnet ved:

- at den studerende selv udarbejder en problemformulering eller hypotese
- at den studerende selv vælger det teoretiske og empiriske grundlag for det korte projekt
- at det skriftlige materiale præsenterer anvendt teori og empiri, der demonstrerer den studerendes evne til teoretisk og empirisk belysning af problemformuleringen.

Projektets indhold: Det korte projekt skal indeholde følgende elementer:

- problemstilling
- problemformulering, evt. i hypoteseform
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse
- konklusion.

Projektets omfang: Det korte projekt har et omfang på maksimum 8 normalsider. Det korte projekt kan suppleres med bilag i form af videooptagelser, interviewoptagelser, links mv.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation. Der er gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.3 Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt

Et kort gruppeprojekt er kendetegnet ved:

- at de studerende selv udarbejder en problemformulering eller hypotese
- at de studerende selv vælger det teoretiske og empiriske grundlag for det korte projekt
- at det skriftlige materiale præsenterer anvendt teori og empiri, der demonstrerer de studerendes evne til teoretisk og empirisk belysning af problemformuleringen.

Projektets indhold: Det korte gruppeprojekt skal indeholde følgende elementer:

- problemstilling
- problemformulering, evt. i hypoteseform
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse
- konklusion.

Gruppens størrelse: Det er muligt at udarbejde det skriftlige korte projekt i grupper på op til maksimalt 4 studerende. Den studerende kan dog også vælge at lave en individuel besvarelse.

Projektets omfang: Det korte gruppeprojekt har et omfang på maksimum 8 normalsider for en enkelt studerende. Projekt opgavens maksimale omfang øges med 4 normalsider pr. studerende i gruppen. Dvs. at:

- for 2 studerende er omfanget maksimalt 12 normalsider
- for 3 studerende er omfanget maksimalt 16 normalsider
- for 4 studerende er omfanget maksimalt 20 normalsider.

Det korte gruppeprojekt kan suppleres med bilag i form af videoptagelser, interviewoptagelser, links mv.

Bedømmelse: Eksaminationen er med individuel bedømmelse. Det skal derfor være muligt at identificere den enkeltes studerendes bidrag til projektopgaven. Det skal specifikt af det skriftlige projekt fremgå, hvilke dele af projektet, den enkelte studerende har udarbejdet. Der gives ikke en selvstændig karakter eller anden bedømmelse for den skriftlige projektopgave, som er udarbejdet af flere studerende.

Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve af hvert enkelt gruppemedlem har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.4 Mundtlig prøve på baggrund af langt individuelt projekt

Et langt projekt er kendetegnet ved:

- at den studerende selv udarbejder en problemformulering eller hypotese
- at den studerende selv vælger det teoretiske og empiriske grundlag for projektet
- at det skriftlige materiale præsenterer og anvender teori og empiri, der demonstrerer den studerendes evne til teoretisk og empirisk belysning af problemformuleringen.

Projektets indhold: Et langt projekt skal indeholde følgende elementer:

- præsentation af problemstilling, der tydeliggør relevansen af problemformuleringen
- problemformulering, evt. i hypoteseform samt evt. relevant afgrænsning
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse indeholdende evt. mulige handlerum
- konklusion og perspektivering.

Projekts omfang: Et langt projekt har et omfang på maksimum 15 normalsider. Det lange projekt kan suppleres med bilag i form af videoptagelser, interviewoptagelser, links med videre.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.5 Mundtlig prøve på baggrund af et langt gruppeprojekt

Et langt gruppeprojekt er kendetegnet ved:

- at de studerende selv udarbejder en problemformulering eller hypotese
- at de studerende selv vælger det teoretiske og empiriske grundlag for det korte projekt
- at det skriftlige materiale præsenterer og anvender teori og empiri, der demonstrerer de studerendes evne til teoretisk og empirisk belysning af problemformuleringen.

Projektets indhold: Det lange gruppeprojekt skal indeholde følgende elementer:

- præsentation af problemstilling, der tydeliggør relevansen af problemformuleringen
- problemformulering, evt. i hypoteseform, samt evt. relevant afgrænsning
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse, evt. indeholdende mulige handlerum
- konklusion og perspektivering.

Gruppens størrelse: Det er muligt at udarbejde det skriftlige lange projekt i grupper på op til maksimalt 4 studerende. Den studerende kan dog også vælge at lave en individuel besvarelse.

Projektets omfang: Det lange gruppeprojekt har et omfang på maksimum 15 normalsider for en enkelt studerende. Projekt opgavens maksimale omfang øges med 8 normalsider pr. studerende i gruppen. Dvs. at:

- for 2 studerende er omfanget maksimalt 23 normalsider
- for 3 studerende er omfanget maksimalt 31 normalsider
- for 4 studerende er omfanget maksimalt 39 normalsider.

Bedømmelse: Eksaminationen er med individuel bedømmelse. Det skal derfor være muligt at identificere den enkeltes studerendes bidrag til projektopgaven. Det skal specifikt af det skriftlige projekt fremgå, hvilke dele af projektet, den enkelte studerende har udarbejdet. Der gives ikke en selvstændig karakter eller anden bedømmelse for den skriftlige projektopgave, som er udarbejdet af flere studerende.

Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve af hvert enkelt gruppemedlem har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.6 Mundtlig prøve kombineret med en erhvervs-case

En erhvervs-case er kendetegnet ved:

- at den studerende forud for den mundtlige prøve afleverer et caseoplæg, hvori der skitseres et virkelighedsnært scenarie eller en problemstilling i form af en konkret, personlig jobrelateret udfordring
- at den studerende med udgangspunkt i sit caseoplæg viser sin evne til gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser at analysere praksis og pege på begrundede handlemuligheder
- at caseoplægget således præsenterer en problemformulering og en fremgangsmåde, mens selve analysen og den deraf følgende konklusion først udfoldes i forbindelse med den mundtlige prøve.

Caseoplæggets indhold: Det afleverede caseoplæg skal indeholde:

- problemstilling og problemformulering
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. en begrundet redegørelse for, hvilke relevante teorier og modeller og hvilken empiri, den studerende vil gøre brug af i sin efterfølgende analyse.

Caseoplæggets omfang: Det afleverede caseoplæg kan være en skriftlig fremstilling på maksimalt 2 normalsider. Det afleverede caseoplæg kan også antage andre former, eksempelvis et kort videooplæg eller lignende, der skildrer en relevant, virkelighedsnær situation fra egen praksis.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af det afleverede caseoplæg og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.7 Mundtlig prøve kombineret med et praktisk produkt og en disposition

Et praktisk produkt er kendetegnet ved:

- at den studerende gennem det praktiske produkt viser sine evner til at omsætte teori til et praktisk produkt
- at den studerende præsenterer sin løsning, som fx kan være en opførelse, en udstilling, en praktisk øvelse, resultatet af en programmeringsopgave, en videopræsentation eller lignende
- at det sammen med dispositionen danner grundlag for den mundtlige eksamination.

Dispositionens indhold og omfang: En disposition er kendetegnet ved:

- at den har et omfang på maksimum én normalside og desuden er vedhæftet en litteraturliste
- at den i stikordsform angiver det teoretiske grundlag for det praktiske produkt
- at den sammen med det praktiske produkt danner grundlag for den mundtlige eksamination.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af det praktiske produkt, dispositionen og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.8 Mundtlig prøve kombineret med et praktisk produkt og en skriftlig opgave

Et praktisk produkt er kendetegnet ved:

- at den studerende ved fremstilling af det praktiske produkt viser sine evner til at bruge fagets teori og/eller værktøjer til at nå frem til et praktisk produkt eller løsning af en praksisrettet problemstilling
- at den studerende præsenterer sin løsning, som fx kan være resultatet af en programmeringsopgave, en opgørelse, en udstilling, en praktisk øvelse, en videopræsentation eller lignende
- at det sammen med den skriftlige opgave danner grundlag for den mundtlige prøve.

Den skriftlige opgaves indhold og omfang: Den skriftlige opgave er kendetegnet ved:

- at den studerende redegør for sine overvejelser omkring de valgte dele af fagets teori og/eller værktøjer, herunder for hvorledes de er anvendt
- at den studerende redegør for sine refleksioner over processens forløb
- at den har et omfang på maksimum 6 normalsider
- at den sammen med det praktiske produkt danner grundlag for den mundtlige prøve.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af det praktiske produkt, den skriftlige opgave og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.9 Mundtlig prøve med udgangspunkt i skriftlig rapport over gennemført arbejde

Prøveformen er en mundtlig prøve på baggrund af en rapport over et gennemført praktisk arbejde i laboratorie, værksted eller lignende.

Prøveformen er kendetegnet ved:

- at rapporten, der medbringes til den mundtlige prøve, dokumenterer den studerendes praktiske arbejde og resultatet heraf. Dokumentationen kan være i form af data, figurer, tabeller med videre
- at den studerende ved den mundtlige prøve redegør for den proces, der fører til det praktiske produkt
- at den studerende ved den mundtlige prøve viser sin evne til at tolke data og vurdere resultatet af det praktiske arbejde.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den mundtlige præstation. Der gives karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.10 Mundtlig prøve på baggrund af eksamensportfolio

En eksamensportfolio er kendetegnet ved:

- at den er en samling relevante temapapirer, som er udvalgt af den studerende. Temapapirer er "arbejds-papirer" med mere, som den studerende har produceret gennem sit studieforløb eller sin eksamensforberedelse, og som er repræsentativ i forhold til at vise den studerendes opnåede niveau
- at samlingen består af 2-4 temaer og har et opfang på maksimum 6 normalsider
- at uddannelsesinstitutionen udstikker kriterier for, hvilke temaer den studerende skal anvende som grundlag for sammensætning af sin eksamensportfolio.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er eksamensportfolioen og den mundtlige præstation. Eksamensportfolioen indgår i bedømmelsen med en vægt på 40 % og den mundtlige præstation med en vægt på 60 %. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.11 Mundtlig prøve uden forberedelsestid

Den mundtlige prøve er kendetegnet ved:

- at den studerende ved tilfældig udvælgelse på skift får stillet ét eller flere spørgsmål, der giver den studerende mulighed for at demonstrere opfyldelse af læringsmålene for faget
- at den studerende umiddelbart derefter får lejlighed til at besvare de(t) stillede spørgsmål.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en vurdering af den mundtlige præstation. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til den studerendes umiddelbare besvarelse af de(t) stillede spørgsmål
- 2/4 til eksaminationssamtale med supplerende og uddybende spørgsmål
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.12 Mundtlig prøve med materiale og uden forberedelsestid

Prøveformen tager udgangspunkt i godkendelse af et mindre antal konkrete opgaver, der er afleveret under forløbet.

Den mundtlige prøve er kendetegnet ved:

- at den studerende får stillet ét eller flere spørgsmål med udgangspunkt i de konkrete opgaver, der giver den studerende mulighed for at demonstrere opfyldelse af læringsmålene for faget
- at den studerende umiddelbart derefter får lejlighed til at besvare de(t) stillede spørgsmål.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den mundtlige præstation. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Bruges intern censur er prøvetiden 20 minutter, mens prøvetiden ved ekstern censur er 30 minutter. Hvorvidt det er intern eller ekstern censur, fremgår af det enkelte moduls beskrivelse. Uanset prøvetiden har prøven følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.13 Mundtlig prøve med forberedelse

Den mundtlige prøve er kendetegnet ved:

- at den studerende ved tilfældig udvælgelse på skift får stillet en opgave eller spørgsmål, der giver den studerende mulighed for at demonstrere opfyldelse af læringsmålene for faget
- at den studerende i umiddelbar fortsættelse heraf har 30 minutter til at forberede en mundtlig besvarelse af de(t) stillede spørgsmål
- at den studerende derefter får lejlighed til at besvare de(t) stillede spørgsmål mundtligt.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er en vurdering af den mundtlige præstation. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 60 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 3/6 til forberedelsestid til den studerende
- 2/6 til den studerendes besvarelse af de(t) stillede spørgsmål samt besvarelse af supplerende og uddybende spørgsmål
- 1/6 til votering og tilbagemelding til den studerende.

Anvendelse af hjælpemidler: Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske er tilladt, medmindre uddannelsesinstitutionen har fastsat begrænsninger i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler af kapacitetsmæssige grunde.

A.14 Skriftlig prøve

Prøvens indhold og kendetegn: Prøveformen er en skriftlig, individuel prøve med en central stillet opgave. Prøven udarbejdes af eksamenskommissionen for fagmodulet. Den skriftlige prøve er kendetegnet ved, at der stilles opgaver, spørgsmål, problemstillinger og lignende, som den studerende skriftligt skal besvare og/eller forholde sig til.

Prøvens varighed: Den skriftlige prøves varighed er specificeret under modulbeskrivelserne.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den studerendes skriftlige besvarelse. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Opsyn under prøven: Den skriftlige prøve afholdes under opsyn.

Anvendelse af hjælpemidler: Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske er tilladt, medmindre uddannelsesinstitutionen har fastsat begrænsninger i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler af kapacitetsmæssige grunde.

A.15 Skriftlig prøve med praktisk forlæg på 2 + 6 timer

Prøvens indhold: Prøveformen består af 2 dele – en praktisk del, der foregår i en fysisk bygning og en skriftlig del. Den praktiske del tager udgangspunkt i gennemgang af en bygning, hvor eksaminator agerer boligejer. Herefter udarbejder den studerende en rapport på baggrund af bygningsgennemgangen og undervisningen i faget, som viser opfyldelse af modulets læringsmål. En del af den skriftlige del af prøve er en rent teoretisk prøve efter Multiple choice princippet.

Prøvens varighed: Den studerende arbejder med den praktiske problemstilling i 2 timer, hvorefter den studerende arbejder med den teoretiske del i 6 timer. Der indlægges tid til transport mellem bygning og eksamenssted.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den studerendes skriftlige besvarelse. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen. Den teoretiske del af prøven vægter denne 25% af den endelige karakter.

Opsyn under prøven: Såvel den praktiske del som den skriftlige del foregår under opsyn.

Anvendelse af hjælpemidler: Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske er tilladt, medmindre uddannelsesinstitutionen har fastsat begrænsninger i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler af kapacitetsmæssige grunde.

A.16 48 timers skriftlig prøve

Prøvens indhold: Prøveformen er en skriftlig, individuel prøve. Den skriftlige prøve er kendetegnet ved, at der stilles opgaver, spørgsmål, problemstillinger og lignende, som den studerende skriftligt skal besvare og/eller forholde sig til.

Prøvens varighed: Den studerende har et tidsrum på 48 timer til rådighed fra prøven udleveres og indtil besvarelsen skal være afleveret.

Prøvens omfang: Besvarelsen har et omfang på maksimum 8 normalsider.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den studerendes skriftlige besvarelse. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

A.17 Mundtlig prøve med udgangspunkt i en skriftlig afrapportering over gennemført praktisk arbejde

Prøveformen er en mundtlig prøve på baggrund af en afrapportering over et gennemført praktisk arbejde i laboratorie, værksted eller lignende.

Prøveformen er kendetegnet ved:

- afrapporteringen, der medbringes til den mundtlige prøve, dokumenterer den studerendes praktiske arbejde og resultatet heraf. Dokumentation kan være i form af data, figurer, tabeller med videre
- at den studerende ved den mundtlige prøve redegør for den proces, der fører til det praktiske produkt
- at den studerende ved den mundtlige prøve viser sin evne til at tolke data og vurdere resultatet af det praktiske arbejde.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den mundtlige præstation. Der gives karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.18 Afgangprojekt

Prøveformen er en mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt afgangprojekt. Afgangprojektet er kendetegnet ved:

- at være uddannelsens afsluttende prøve, hvor den studerende gennem det skriftlige projekt og et mundtlig forsvar skal demonstrere opnåelse af at uddannelsens mål for læringsudbytte
- at den studerende således skal dokumentere sin evne til på et metodisk og analytisk grundlag at kunne gennemføre en praksisnær og kompleks problemløsning inden for uddannelsens overordnede formål
- at emnet for afgangprojektet formuleres inden for centrale dele af uddannelsens faglige område og på en måde, så et bredt spektrum af uddannelsens såvel obligatoriske som valgfrie fag inddrages.

Afgangprojektets indhold: Det skriftlige afgangprojekt skal indeholde følgende elementer:

- indledning
- præsentation af en fagligt væsentlig problemstilling
- en problemformulering i relation til problemstillingen
- redegørelse for eventuelle relevante afgrænsninger
- begrundede metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse, hvor teori og praksis ansues i et dynamisk samspil, som kan danne grundlag for ny indsigt
- konklusion og perspektivering, herunder konkrete refleksioner og overvejelser om det lærte og om de fremadrettede handlemuligheder, som analysen har afdækket.

Afgangprojektets omfang: Det skriftlige afgangprojekt har for den enkelte studerende et omfang på maksimum 25 normalsider svarende til 25 x 2400 tegn inkl. mellemrum. Det skriftlige afgangprojekt kan suppleres med bilag i form af videooptagelser, interviewoptagelser, links med videre.

Gruppeaflevering: Det er muligt at udarbejde det skriftlige afgangprojekt i grupper på op til maksimalt 4 studerende. Projekt opgavens maksimale omfang øges i den forbindelse med 10 normalsider pr. studerende. Dvs. at:

- for 2 studerende er omfanget maksimalt 35 normalsider
- for 3 studerende maksimalt 45 normalsider
- for 4 studerende maksimalt 55 normalsider.

Bedømmelse: Eksaminationen er med individuel bedømmelse, og det skal være muligt at foretage en individuel bedømmelse af den enkelte studerendes præstation. Derfor skal det, ved gruppeprojekter, af det skriftlige projekt fremgå, hvilke specifikke dele af projektet, den enkelte studerende har udarbejdet selvstændigt.

I bedømmelsesgrundlaget indgår det skriftlige afgangprojekt med 2/3 vægt og den mundtlige præstation med 1/3 vægt. I forbindelse med bedømmelsen af det skriftlige projekt lægges der ud over det faglige indhold også vægt på den studerendes formulerings- og staveevne.

Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Forudsætning: Prøveafleggelse på afgangprojektet forudsætter, at alle andre prøver på uddannelsen er bestået.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve er individuel og har form af et mundtligt forsvar med udgangspunkt i det skriftlige projekt. Den studerende skal have lejlighed til at præsentere sine hovedbudskaber, herunder projektets perspektivering og sin egen læring. Den mundtlige eksamen har en varighed på i alt 40 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.19 Mundtlig prøve på baggrund af et kort gruppeprojekt ud fra et projektoplæg

Et kort gruppeprojekt er kendetegnet ved:

- at de studerende selv udarbejder en problemformulering ud fra et projektoplæg
- at de studerende selv vælger det teoretiske og empiriske grundlag for det korte projekt
- at det skriftlige materiale præsenterer anvendt teori og empiri, der demonstrerer de studerendes evne til teoretisk og empirisk belysning af problemformuleringen.

Projektets indhold: Det korte gruppeprojekt skal indeholde følgende elementer:

- problemstilling
- problemformulering, evt. i hypoteseform
- metodeovervejelser og metodevalg, dvs. valg af teoretisk og empirisk tilgangsvinkel
- analyse
- konklusion.

Gruppens størrelse: Det er muligt at udarbejde det skriftlige korte projekt i grupper på op til maksimalt 4 studerende. Den studerende kan dog også vælge at lave en individuel besvarelse.

Projektets omfang: Det korte gruppeprojekt har et omfang på maksimum 8 normalsider for en enkelt studerende. Projekttopgavens maksimale omfang øges med 4 normalsider pr. studerende i gruppen. Dvs. at:

- for 2 studerende er omfanget maksimalt 12 normalsider
- for 3 studerende er omfanget maksimalt 16 normalsider
- for 4 studerende er omfanget maksimalt 20 normalsider.

Det korte gruppeprojekt kan suppleres med bilag i form af videoptagelser, interviewoptagelser, links mv.

Bedømmelse: Eksaminationen er med individuel bedømmelse.

Der gives ikke en selvstændig karakter eller anden bedømmelse for den skriftlige projekt opgave.

Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Mundtlig prøve: Den mundtlige prøve af hvert enkelt gruppemedlem har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 1/4 til et mundtligt oplæg
- 2/4 til eksaminationssamtale
- 1/4 til votering og tilbagemelding til den studerende.

A.20 Skriftlig 2 timers prøve

Prøvens indhold og kendetegn: Prøveformen er en skriftlig individuel prøve.

Den skriftlige prøve er kendetegnet ved, at der stilles opgaver, spørgsmål, problemstillinger og lignende, som den studerende skriftligt skal besvare og/eller forholde sig til. Prøven kan evt afholdes digitalt.

Bedømmelse: Bedømmelsesgrundlaget er den studerendes skriftlige besvarelse. Der gives en karakter efter 7-trins skalaen.

Opsyn under prøven: Den skriftlige prøve afholdes under opsyn.

Anvendelse af hjælpemidler: Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske er tilladt, medmindre uddannelsesinstitutionen har fastsat begrænsninger i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler af kapacitetsmæssige grunde.

A.21 Skriftlig 6 timers prøve

Prøvens indhold: Prøveformen er en skriftlig individuel prøve. Der tages udgangspunkt i en praktisk problemstilling. Den studerende udfærdiger opgavebesvarelser med udgangspunkt i praktiske og teoretiske problemstillinger samt undervisningen i faget.

Prøvens varighed: 6 timer

Bedømmelse: Den skriftlige besvarelse bedømmes efter 7-trins skalaen.

Opsyn under prøven: Prøven afholdes under opsyn.

Anvendelse af hjælpemidler: Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske er tilladt, medmindre uddannelsesinstitutionen har fastsat begrænsninger i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler af kapacitetsmæssige grunde.